

Conclusions from the fourth Jean Monnet Dialogue Lausanne, Switzerland, 25-27 March 2018

We the Leadership and Heads of Factions and Groups of the Verkhovna Rada of Ukraine (VRU) met in the format of the Jean Monnet Dialogue for peace and democracy, for the fourth time since October 2016. We are determined and committed to be the promoters and drivers of the institutional reform of the Verkhovna Rada, in line with the "Report and roadmap on internal reform and capacity building for the VRU" and with resolution 1035-VIII of 17 March 2016.

We met to take stock of our achievements from the first three Jean Monnet Dialogues and to identify areas where concrete decisions have to be taken to implement our consensus-building strategy. In this regard, we consider that the Working Group established at our first meeting should fully play its role of drafting legislation and boosting any relevant measure stemming from the agreement reached in the Jean Monnet Dialogues. We commend therefore the appointment of an international expert to coordinate the Working Group and to support its decision making process. We will ensure that all factions, groups and services of the Verkhovna Rada of Ukraine are fully engaged in the proceedings of the Working Group and we are committed to swift and full implementation of the outcomes that it will prepare on a consensus basis. We also note the progress that has been made in adopting the working methodology of the Jean Monnet Dialogues into the daily work of the Verkhovna Rada which is advancing the institutional effectiveness and parliamentary culture in Ukraine.

We are aware that the next 12 months are crucial for this process and that decisive actions must be taken. The people of Ukraine will also judge us on our willingness, commitment and ability to deliver on the institutional reform of the Verkhovna Rada of Ukraine. We are fully committed to leaving a legacy of progress in the area of institutional reform that will allow the 9th Convocation of the Verkhovna Rada to start its work efficiently and to deliver the results expected by the Ukrainian people.

\$

1/On institutional procedural issues, such as suspension breaks during plenary sessions, the use of the right of legislative initiative, and the introduction of a single electronic card for members.

• Abolishing suspensions on Thursdays between 12:00 and 12:30 during plenary weeks

There was agreement amongst the majority of factions and groups, to consider abolishing suspensions on Thursdays of plenary weeks, with a view to improving the operational efficiency in the Verkhovna Rada of Ukraine.

• *Use of legislative initiative*

There was consensus on the importance of limiting the increasing number of legislative initiatives, which is seriously hampering the efficiency of the VRU. In fact, we acknowledge that the excessive use of legislative initiatives is a way of obstructing the efficiency of the legislative process.

Several factions support new procedures and criteria in order to reduce the number of draft laws and instead allow for additional resources to be allocated to improving the quality of draft laws. In this context, it will be necessary to inform the public about the need to improve the quality of draft laws by moving towards more targeted and higher quality legislative initiatives that deliver results instead of solely measuring the work of parliamentarians according to the ever increasing quantity of legislative activities.

We believe that, to a large extent, we can achieve our goals by implementing our already existing system with immediate effect. We encourage all factions to put the VRU Rules of Procedure into practice, allowing filtering mechanisms to be fully implemented as they were intended. Concretely, the existing legal provisions on obligatory submission of calculations on financial and economic consequences of adoption of a draft law, should be upheld. The VRU Secretariat also plays an important role and should conduct a thorough analysis of each piece of proposed legislation to ensure that it is not a duplication of (or in contradiction with) the body of national legislation.

We believe there is a need to raise awareness of the consequences that proposed draft legislation can have, as it sometimes can put in jeopardy our institutional reputation.

• Implementation of the single electronic card for MPs

There was consensus on the introduction of a single electronic card for MPs, from the next convocation of the VRU. This single card should be used for personal identification, registering entrance in the buildings and in the Plenary Hall and voting in plenary and

committee meetings. It was proposed to launch a pilot of some elements of such a single card in the current convocation.

We consider that such a tool will raise awareness amongst Members of the importance of their attendance whilst bringing about a more positive public image of our parliamentary activities and responsibilities.

2/ On the rights and responsibilities of the opposition, notably as regards legislation on Temporary Investigative Commissions, the equal representation in the new Central Election Commission, and the Chairing of the Central Election Commission.

We are of the conviction that the constructive participation of opposition factions in the debates and proceedings of the VRU is an asset for our Parliament, the credibility and sustainability of its work, and its representativeness. We therefore endeavour to ensure that factions that do not belong to the coalition can play their full role within the VRU. Indeed all modern parliamentary systems must allow both coalition and opposition to play their full roles in respect of the mandate given by the citizens for the parliament to deliver legislative results that improve their livelihoods.

• On the Temporary Investigation Commissions (TIC)

We note that the VRU has never adopted special legislation on the TIC, despite the provisions of article 89 of the Constitution. The absence of a proper legal basis has hindered the potential of the VRU to fully play its role of oversight of the executive on matters of public interest. We therefore acknowledge that the possibility to request TIC which can effectively function and deliver is an essential tool for all factions, in the coalition and in the opposition.

• On the representation of political factions at the Central Election Commission

The Central Election Commission is a key body which enables preparation and holding of elections in Ukraine. Representation in this Commission should reflect the one of the political forces in the Verkhovna Rada. Since it plays a crucial role in the democratic life of our country, by overseeing all elections-related matters, its members and staff must show the highest degree of independence, professionalism and commitment to the public interest. Consensus among all factions and groups must prevail over political rivalries when it comes to the appointment members of the Central Election Commission.

3/ On the topics for discussion at the next Jean Monnet Dialogue

Parliamentary committees are one the key instrument significantly contributing to the efficient work of the VRU. The role of the committees is crucial for the legislative process and oversight of the executive. We reached consensus that not only decreasing the number of parliamentary committees would help increasing the efficiency of the work of the VRU but

also defining their competences and scope of responsibilities, increasing the role of the sub-committees and allowing MPs to be members of more than one committee. In order to further the work on strengthening the competences of committees, we instruct the Working Group to put together a concept paper on such possible options.

We also held extensive, frank and constructive talks on the draft legislations regarding the electoral reform and the creation of a High Anti-corruption Court, both texts awaiting second reading. As regards the High Anti-Corruption Court, we will turn to the Venice Commission for further expertise on the matter in the second reading.

Last, we will write a joint letter to M. Elmar Brok to express our deepest gratitude for his continued and dedicated support to Ukraine.

Andriy PARUBIY, Speaker of the Verkhovna Rada of Ukraine

Serhii SOBOLIEV, deputy head of Batkivshchyna faction

Artur GERASYMOV, Head of Bloc Petro Poroshenko faction

Andriy TETERUK, Deputy Head of People's Front faction

Iaroslav MOSKALENKO, Head of People's Will group

Oleh LIASHKO, Head of Radical Party faction

Oleh BEREZIUK, Head of Samopomich faction

Висновки, прийняті під час четвертого Діалогу Жана Моне, Лозанна, Швейцарія, 25-27 березня 2018 р.

Ми, керівники та голови депутатських фракцій і груп у Верховній Раді України (ВРУ), провели зустріч у форматі Діалогу Жана Моне задля миру та демократії, вже четверту з жовтня 2016 року. Ми підтверджуємо свою повну відданість просуванню інституційної реформи Верховної Ради України відповідно до Доповіді та дорожньої карти щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України та Постанови Верховної Ради України №1035-VIII, прийнятої 17 березня 2016 року.

Ми зібралися, аби обговорити досягнення перших трьох Діалогів Жана Моне та визначити сфери, які потребують імплементації нашої стратегії побудови консенсусу. Так, ми вважаємо, що Робоча група, створена під час першого Діалогу Жана Моне, має відігравати відповідну роль у законотворчій діяльності та просувати домовленості, досягнуті під час Діалогів Жана Моне. Ми схвалюємо призначення міжнародного експерта, який координуватиме діяльність Робочої групи та сприятиме процесу прийняття рішень. Ми пересвідчимось, аби всі фракції, групи та служби Верховної Ради України долучились до діяльності Робочої групи і забезпечимо невідкладну та повну імплементацію її напрацювань на основі консенсусу. Ми також хотіли би відзначити прогрес у застосуванні робочої методології Діалогів Жана Моне у щоденній роботі Верховної Ради України, яка надає змогу покращити інституційну ефективність та парламентську культуру в Україні.

Ми визнаємо, що цей та наступний роки є критичним для цього процесу, і необхідно діяти рішуче. Народ України оцінюватиме результати роботи Верховної Ради України, зокрема, беручи до уваги нашу готовність, відданість і спроможність здійснити інституційну реформу ВРУ. Ми повністю віддані меті залишити Верховній Раді України дев'ятого скликання досягнення в галузі імплементації інституційної реформи, аби вона ефективно розпочала свою роботу і виправдала очікування українського народу.

1. Щодо процедурних питань, таких як скасування перерв під час пленарних засідань, використання права законодавчої ініціативи та впровадження єдиної електронної картки народного депутата України

• Скасування короткої перерви у четвер з 12.00 до 12.30 під час пленарних тижнів:

Було досягнуто домовленості серед більшості депутатських фракцій та груп щодо скасування короткої перерви у четвер пленарного тижня, що дозволить підвищити операційну ефективність роботи Верховної Ради України.

• Використання права законодавчої ініціативи

Було досягнуто консенсусу щодо важливості обмеження кількості законодавчих ініціатив, адже їхня зростаюча кількість стоїть на заваді ефективності роботи Верховної Ради України. Ми переконані, що надмірна кількість законодавчих ініціатив використовується для блокування їх ефективного розгляду у Верховній Раді України.

Декілька фракцій підтримують нові процедури та критерії для зменшення кількості законопроектів і натомість переспрямування ресурсів, які вивільняться, на покращення якості законопроектів. В цьому контексті буде необхідно поінформувати громадськість про необхідність покращення якості законопроектів, які б були більш конкретними і націленими на результат, замість того, аби оцінювати роботу парламентарів виключно на основі зростаючої кількості законодавчих ініціатив.

Ми вважаємо, що можемо досягти поставлених цілей невідкладно, використовуючи існуючу систему. Ми закликаємо всі фракції застосовувати Регламент ВРУ, аби механізми фільтрації запрацювали в повній мірі, як це передбачено. А саме, існуючі правові норми щодо обов'язкового надання розрахунків економічних та фінансових наслідків прийняття законопроекту мають бути збережені. Апарат ВРУ також відіграє важливу роль і має проводити ретельний аналіз кожного законопроекту з метою перевірки, що цей законопроект не дублює або не суперечить іншим законам.

Ми вважаємо, що необхідно підняти рівень обізнаності щодо наслідків, які може мати прийняття законопроекту, адже інколи він може ставити під удар інституційну репутацію.

• Впровадження єдиної електронної картки народного депутата України

Було досягнуто консенсусу, щодо впровадження використання народними депутатами України наступного скликання єдиної електронної картки для персональної ідентифікації, входу до приміщень та зали пленарних засідань Верховної Ради України, та голосування під час пленарних засідань та засідань комітетів. Була висловлена пропозиція щодо пілотного впровадження окремих елементів використання єдиної

електронної картки у восьмому скликанні Верховної Ради України. Ми вважаємо, що такий інструмент підвищить рівень усвідомлення народними депутатами важливості їхньої присутності на засіданнях, а також сприятиме більш позитивному іміджу нашої парламентської діяльності та обов'язків.

2. Щодо прав та обов'язків опозиції, зокрема, що стосується нормативно-правових актів про тимчасові слідчі комісії, рівне представництво у новому складі Центральної виборчої комісії.

Ми переконані, що конструктивна участь опозиційних фракцій в обговореннях і засіданнях Верховної Ради України є перевагою нашого Парламенту, яка забезпечує стабільність та довіру до його роботи, а також його репрезентативність. Отже, ми запевняємо, що фракції, які не входять до складу коаліції, можуть в повній мірі реалізувати свої функції у ВРУ. Безумовно, всі сучасні парламентські системи мають забезпечити можливості як для коаліції, так і для опозиції, виконувати свої функції згідно з мандатом, наданим Парламенту народом, аби прийняті закони покращували їхнє життя.

• Тимчасові слідчі комісії (ТСК)

Ми хочемо зазначити, що досі не існувало окремого закону про ТСК, незважаючи на положення статті 89 Конституції. Відсутність належної законодавчої бази перешкоджала Верховній Раді України здійснювати в повній мірі парламентський контроль шляхом проведення розслідування з питань, які становлять суспільний інтерес. Тож, ми визнаємо, що можливість створення ТСК, які б ефективно функціонували і виконували свої обов'язки, є важливим інструментом для всіх фракцій, як з коаліції, так і з опозиції.

• Представництво політичних сил у ЦВК

ЦВК є ключовим органом, який забезпечує підготовку і проведення виборів в Україні, представництво в якому має відображати представництво політичних сил у Верховній Раді України. Оскільки ЦВК відіграє важливу роль в демократичних перетвореннях в нашій країні через здійснення нагляду за всіма процесами, пов'язаними з виборами, члени та персонал ЦВК мають демонструвати високий рівень незалежності, компетентності та відданості суспільним інтересам. Консенсус серед всіх партій та груп має превалювати над політичним суперництвом під час призначення на посади членів ЦВК.

3. Щодо завдань для наступних обговорень у форматі Діалогів.

Парламентські комітети ϵ одним із ключових інструментів, від якого залежить ефективність роботи Парламенту. Роль комітетів ϵ важливою для законодавчого процесу та контролю за діяльності уряду.

Ми досягли консенсусу, що підвищенню ефективності парламенту сприятиме не лише скорочення кількості комітетів, але і визначення законом їх компетенції, підвищення ролі підкомітетів, та надання права народним депутатам бути членами не лише одного комітету. Для того, щоб продовжити роботу щодо підсилення компетенцій комітетів, ми просимо Робочу Групу підготувати інформаційну записку щодо можливих подальших кроків.

Ми також мали довгі, відверті та конструктивні перемовини стосовно законопроєктів про виборчу реформу та створення Вищого антикорупційного суду. Обидва тексти готуються до другого читання. Ці перемовини дозволили нам досягнути повної згоди щодо необхідності продовжити дискусію щодо Вищого антикорупційного суду та запросити представника Венеційської комісії для подальших консультацій щодо другого читання.

Наостанок, ми напишемо спільного листа пану Ельмару Броку з подякою за його довготривалу та щиру підтримку України.

Андрій ПАРУБІЙ, Голова Верховної Ради України
Сергій СОБОЛЄВ, заступник Голови фракції політичної партії «Всеукраїнське
об'єднання «Батьківщина»
Артур ГЕРАСИМОВ, Голова фракції політичної партії «Блок Петра Порошенка»
Андрій ТЕТЕРУК, Перший заступник голови фракції політичної партії «Народний
Фронт»
Ярослав МОСКАЛЕНКО, Голова депутатської групи «Воля Народу»
Олег ЛЯШКО, Голова фракції Радикальної партії Олега Лянка
Олег БЕРЕЗЮК, Голова фракції політичної партії «Об'єднання «Самопоміч»
O Defrequeus